

Üniversite Öğrencilerinin İnovasyon Kavramına İlişkin Görüşleri*

Views of University Students on The Concept of Innovation

ÖZET

İnovasyon, yeni düşünceler, ürünler, hizmetler veya süreçler geliştirerek yaşam kalitesini artırmak amacıyla daha iyi ve daha etkili çözümler bulmaktır. Yenilikçi düşüncelerin ve yaratıcılığın bir sonucu olarak ortaya çıkan inovasyon, genellikle mevcut durumu iyileştirmek veya yeni fırsatlar yaratmak için kullanılır. Yaşamın birçok alanında, örneğin teknoloji, işletme, sağlık, iletişim, enerji ve ulaşım gibi alanlarda inovatif düşüncelerin uygulamaları görülmektedir. İnovasyonun temel amacı, insanların ihtiyaçlarını karşılamak, yaşam kalitesini artırmak, sürdürülebilirlik sağlamak ve rekabet avantajı elde etmektir. Böylece, yeni ürünler veya hizmetlerin yaratılması, mevcut ürün veya hizmetlerin iyileştirilmesi, daha verimli süreçlerin geliştirilmesi, yeni pazarlar keşfedilmesi, maliyetlerin azaltılması, ticari karların artırılması gerçekleştirilebilir. İnovasyon, değişim ve ilerlemeyi teşvik ederek, rekabeti artırır ve toplumsal yaşamın genel olarak gelişmesine katkıda bulunur. Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin (7 farklı üniversiteden 74 öğrenci) inovasyon kavramına ilişkin görüşleri betimlenmektedir. Araştırmada, üniversite öğrencilerinin inovasyon bilgilerine sahip oldukları, inovasyonla ilgili temel kavramları bildikleri görülmektedir. Ayrıca kendilerini inovatif olarak görüp görmedikleri konusunda bir farkındalığa sahip oldukları söylenebilir. Araştırma bulgularından hareketle, üniversite öğrencilerinin inovasyon konusunda sahip oldukları kuramsal bilgi düzeyinin yeterli olduğu söylenebilir. Üniversite öğrencilerinin inovatif bir insan olabilmek için gerekli olan şeyler konusunda ileri sürdükleri özelliklerin sahip oldukları bilgi ile bağlantılı olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin kendilerini inovatif olarak görüp görmediklerine ilişkin bulgulara genel olarak bakıldığında çalışma grubunda yer alan üniversite öğrencilerinin %65'i, kendisini inovatif birey olarak görürken; %35'i kendisini inovatif birey olarak görmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencisi, İnovasyon, Görüş.

ABSTRACT

Innovation is the process of discovering better and more effective solutions through the development of new ideas, products, services, or processes in order to enhance the quality of life. Innovation, driven by innovative thinking and creativity, is frequently employed to improve existing conditions or create new opportunities. Innovative thinking finds application in various domains such as technology, business, healthcare, communication, energy, and transportation. The primary objective of innovation is to fulfill people's needs, improve quality of life, ensure sustainability, and gain a competitive advantage. Consequently, it facilitates the creation of new products or services, enhancement of existing ones, development of more efficient processes, exploration of new markets, cost reduction, and increase in commercial profits. Innovation stimulates change and progress, fosters competition, and contributes to the overall development of society. This study examines the perspectives of university students regarding the concept of innovation. The research indicates that university students possess knowledge about innovation and are acquainted with the fundamental concepts associated with it. Furthermore, they may possess self-awareness regarding their own innovativeness. Based on the research findings, it can be concluded that university students possess sufficient theoretical knowledge in the field of innovation. The attributes they identify as essential for being an innovative individual are found to be correlated with their level of knowledge. When considering the overall findings on whether university students perceive themselves as innovative, 65% of the students in the study group perceive themselves as innovative individuals, while 35% do not perceive themselves as innovative.

Keywords: University student, Innovation, Views.

GİRİŞ

İnovasyon, yeni fikirlerin, ürünlerin, hizmetlerin veya süreçlerin geliştirilmesiyle ortaya çıkan bir kavramdır. İnovasyon, yenilikçi düşünce ve yaratıcılığın bir ürünü olarak mevcut durumu iyileştirmek veya yeni fırsatlar yaratmaktır (Elçi, 2006). İnovasyon, bir şirketin veya organizasyonun rekabet gücünü artırarak, yeni yaratıcı düşüncelerin ve yenilikçi yaklaşımların kullanılmasını, daha iyi ürünlerin veya hizmetlerin ortaya çıkmasını teşvik eder. Ayrıca, daha verimli süreçlerin geliştirilmesi veya mevcut süreçlerin iyileştirilmesi, kaynakların daha etkin kullanılmasını ve maliyetlerin azaltılmasını sağlayabilir (Zaltman, 1973). İnovasyon, toplumun genel gelişimine katkıda bulunur. Sağlık sektöründeki yeni tedavi yöntemleri Aksay (2011), iletişim teknolojilerindeki ilerlemeler, çevresel sürdürülebilirlik çözümleri gibi inovasyonlar, insanların yaşam kalitesini artırarak daha sürdürülebilir bir gelecek için katkıda bulunabilir. Yaratıcılığı teşvik eder, iş birliğini ve bilgi paylaşımını güçlendirir. Farklı bakış

Savaş Nalinci¹

Gülbin Zeren Nalinci²

How to Cite This Article

Nalinci, S. & Nalinci, G. Z. (2023). "Üniversite Öğrencilerinin İnovasyon Kavramına İlişkin Görüşleri" International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:9, Issue:117; pp:9084-9089. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/sssj.71153>

Arrival: 18 July 2023

Published: 30 November 2023

Social Sciences Studies Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

* Bu çalışmanın bir bölümü, 17-18 Haziran 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilen 5. International Marmara Scientific Research and Innovation Congress'de sunulmuştur.

¹Öğr. Gör. Dr., Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü Amasya, Türkiye. ORCID: 0000-0001-9981-2698

² Doç. Dr., Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Amasya, Türkiye. ORCID: 0000-0001-6873-4551

açılımları ve disiplinler arası iş birliği, inovasyonun ilerlemesine ve daha etkili çözümlerin bulunmasına katkıda bulunur (Elçi, 2006; Kavrakoğlu, 2006; Gürkan ve Demiray, 2017).

İnovasyon kavramı, tarih boyunca sürekli olarak evrim geçirmiştir. İnsanlık tarihinin ilk dönemlerinde, ilkel toplumlar günlük hayatta karşılaştıkları zorlukları çözmek için yenilikçi çözümler geliştirmiştir. Ancak inovasyonun modern anlamıyla ortaya çıkışı ve bilimsel temelleri, Sanayi Devrimi'nin başlangıcıyla birlikte 18. yüzyılda gerçekleşmiştir (Sweezy, 1943; Rogers, 1995; Senge, 2013). Sanayi Devrimi, üretim süreçlerinde büyük bir dönüşümü beraberinde getirdi. Makine gücü ve fabrika sistemleri kullanılarak üretim miktarı artırıldı ve yeni endüstriler ortaya çıktı. Bu dönemde inovasyon, daha etkin ve verimli üretim yöntemleri geliştirmek, yeni makineler ve araçlar üretmek ve endüstriyel süreçleri iyileştirmek için yoğun olarak kullanılmaya başlandı (Elçi, 2006; Kavrakoğlu, 2006; Aksay, 2011).

Yirminci yüzyılda ise inovasyon kavramı daha da önem kazandı. Bilimsel ve teknolojik ilerlemeler, iletişim teknolojilerindeki gelişmeler, küreselleşme ve rekabetçi pazarların oluşumu, inovasyonun yaygınlaşmasına ve hızlanmasına katkıda bulundu. Bu dönemde inovasyon, yeni ürünlerin ve hizmetlerin geliştirilmesinin yanı sıra, iş süreçlerinin yeniden tasarlanması, pazarlama stratejilerinin değiştirilmesi ve müşteri odaklılık gibi faktörlerin benimsenmesini de içeriyordu. Günümüzde, inovasyon hızla devam etmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler, dijital dönüşüm, yapay zekâ, nesnelerin interneti gibi yeni alanlar inovasyonu desteklemektedir. Birçok şirket, rekabet avantajını sürdürebilmek ve büyüebilmek için sürekli olarak inovasyon yapmaya odaklanmaktadır. Ayrıca, toplumların karşılaştığı büyük zorluklar ve sürdürülebilirlik gibi küresel konular da inovasyonun önemini artırmaktadır (Elçi, 2006; Griffith vd., 2006; Kavrakoğlu, 2006; Senge, 2013; Gürkan ve Demiray, 2017).

İnovasyon birçok açıdan önemlidir. İnovasyonun neden önemli olduğuna ilişkin bazı temel nedenler şunlardır (Zaltman, 1973; Elçi, 2006; Griffith vd., 2006; Kavrakoğlu, 2006; Chesbrough, 2003; Senge, 2013; Gürkan ve Demiray, 2017):

- ✓ İnovasyon rekabet avantajı sağlayarak; bir şirketin veya organizasyonun rekabet gücünü artırabilir. Yenilikçi ürünler, hizmetler veya süreçler geliştirmek, müşterilere daha fazla değer sunmak ve rakiplerden öne geçmek anlamına gelebilir.
- ✓ İnovasyon, şirketlerin büyüme potansiyelini artırır. Yeni pazarlar keşfederek veya mevcut pazarlarda daha fazla pay elde ederek büyüme sağlanabilir. İnovasyon ayrıca işletmelerin sürdürülebilirliğini ve uzun vadeli başarısını destekler.
- ✓ İnovasyon, müşterilere daha iyi ürünler ve hizmetler sunmayı sağlayarak müşteri memnuniyetini artırabilir. Yenilikçi çözümlerle müşteri deneyimini iyileştirebilir, ihtiyaçlar ve beklentiler daha yüksek düzeyde karşılanabilir.
- ✓ İnovasyon, karşılaşılan sorunlara yeni ve daha etkili çözümler bulmayı sağlar. İleri teknolojiler, süreç iyileştirmeleri veya yaratıcı fikirler aracılığıyla, daha verimli ve etkili yöntemler geliştirilebilir.
- ✓ İnovasyon, çevresel ve sosyal sürdürülebilirliği destekleyebilir. Yenilikçi çözümler, çevre dostu teknolojiler, enerji verimliliği ve kaynak tasarrufu gibi alanlarda olumlu etkiler sağlayabilir.
- ✓ İnovasyon, insanların yaşam kalitesini artırabilir. Sağlık sektöründeki yenilikler, iletişim teknolojilerindeki ilerlemeler, eğitimdeki yenilikler gibi birçok alanda inovasyon, insanların daha iyi koşullarda yaşamasına ve daha fazla olanaklara erişmesine yardımcı olabilir.

İnovasyon sürecinin temel aktörü olarak birey çok önemlidir. İnovatif bir birey olmadan inovasyon sürecinden bahsedilemez. İnovatif birey, yaratıcı düşünceleri olan ve bunları eyleme döken kişidir. İnovatif bireyler, mevcut durumu sorgularlar ve daha iyi çözümler bulmak için yeni fikirler üretirler. İnovatif bireyin sahip olması gereken özellikler şunlardır (Rogers, 1995; Munton ve West, 1995; Simonson, 2000; Edquist vd., 2001; Elçi, 2006; Yapıcı ve Yapıcı, 2010):

- ✓ Yaratıcılık: İnovatif bireyler, yaratıcı düşüncelere ve fikirlere sahiptir. Farklı bakış açılarıyla sorunları ele alır ve özgün çözümler üretme yeteneğine sahiptirler.
- ✓ Risk Alma: İnovasyon genellikle risk almayı gerektirir. İnovatif bireyler, konfor alanlarının dışına çıkma ve belirsizlikle başa çıkma yeteneğine sahiptirler. Yeni fikirleri denemek ve başarısızlık riskini göze almak konusunda cesurdurlar.
- ✓ Esneklik: İnovatif bireyler, değişime ve uyum sağlamaya açıktır. Yeni bilgilere ve teknolojilere hızla adapte olabilirler ve esnek düşünce yapısıyla sorunlara farklı açılardan yaklaşabilirler.

- ✓ İş birliği ve Açık İletişim: İnovasyon genellikle ekip çalışmasını gerektirir. İnovatif bireyler, iş birliği yapabilmeye yeteneğine sahiptirler. Farklı disiplinlerden insanlarla iletişim kurar, fikirleri paylaşır ve birlikte çalışarak daha iyi sonuçlar elde etmeyi hedeflerler.
- ✓ Merak ve Öğrenme Tutkusu: İnovatif bireyler meraklıdır ve sürekli olarak yeni bilgiler edinmeye açıktırlar. Kendilerini geliştirmek için öğrenme fırsatlarını araştırır ve bilgi birikimini sürekli olarak genişletirler.
- ✓ Problem Çözme Yeteneği: İnovatif bireyler, karşılaştıkları sorunlara yaratıcı çözümler bulma yeteneğine sahiptirler. Zorlukları fırsata dönüştürme ve alternatif çözüm yolları bulma konusunda beceriklidirler.
- ✓ İnovatif bireyler, farklı alanlarda yeni fikirler üretir, yenilikleri teşvik eder ve ilerlemeye katkıda bulunurlar. İnovasyonun toplum ve iş dünyası için önemli olduğunu anlayan ve buna katkı sağlamak için çaba gösteren bireyler, sürdürülebilir bir gelişme ve ilerleme sağlamada önemli bir rol oynarlar.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Üniversite öğrencilerinin inovasyon kavramına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada, nitel araştırma desenlerinden fenomenolojik (olgubilim) desen kullanılmıştır. Olgubilim deseni, farkında olunan ama derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgubilim, bize tam olarak yabancı olmayan fakat tam olarak anlamını kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için uygun bir araştırma zemini oluşturmaktadır (Yıldırım ve Şimsek, 2013).

Araştırmanın çalışma grubu oluşturulurken amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda amaç, araştırma problemi hakkında en kapsamlı bilgiyi vereceği düşünülen katılımcılardan amaçlı örnekleme yoluyla maksimum bilgiyi elde etmek olmalıdır. Amaçlı örnekleme, araştırmacının belirli bir ölçüt veya özelliğe sahip olan katılımcıları seçme özgürlüğüne sahip olduğu bir örnekleme yöntemidir. Araştırmacı, araştırma sorusuna veya hedeflerine en iyi cevap verecek katılımcıları seçmeyi hedefler (Brinkmann 2013).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar döneminde 7 devlet üniversitesinde (Amasya, Ankara, Bilgi, Galatasaray, Gaziosmanpaşa, Hitit ve Ondokuz Mayıs üniversiteleri) okuyan 74 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma, gönüllü katılım esasıyla Şubat-Mayıs 2023'te gerçekleştirilmiştir. Araştırma yönergesi Ek 1'de yer almaktadır. Bu araştırmadaki veriler görüşmeye gönüllü olarak katılan üniversite öğrencilerinin görüşlerinden elde edilmiştir.

Verilerin Toplanması

Veriler, öğrencilerle yapılan yüz yüze görüşmelerden elde edilmiştir.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada, elde edilen verilerin değerlendirilmesinde "betimsel analiz" tekniği (Yıldırım ve Şimsek, 2013) kullanılmıştır. Bu bağlamda çalışmada veri analizi için şu yol izlenmiştir:

1. Üniversite öğrencilerinin görüşleri, numaralandırılarak cümle cümle tek tek okunarak aynı anafikri savunan cümleler, anlamı bozmayacak şekilde tek tematik cümleye dönüştürülmüştür. Diğer öğrencilerin benzer görüşleri de aynı tema altında toplanarak ortak bir tema oluşturulmuş, frekans ve yüzdeleri çıkarılmıştır.

2. Geçerlik ve güvenilirlik aşaması: Çalışmada, araştırma bütün süreçleri ile adım adım anlatılarak geçerliliği sağlanmıştır. Sınıflandırmaların güvenilirliğini artırmak için çalışma, önce araştırmacılar tarafından sonra da nitel araştırmaları bulunan Amasya Üniversitesinden bir öğretim elemanı tarafından ayrı ayrı sınıflandırılmış ve karşılaştırılarak son şekli verilmiştir. Ayrıca, geçerliliği sağlamak için doğrudan alıntılar yapılmıştır.

Çalışmanın güvenilirlik hesaplaması (Miles ve Huberman, 1994), Uyuşum Yüzdesi Formülü $[P = (Na / Na + Nd) \times 100]$ (P: Uyuşum Yüzdesi, Na: Uyum Miktarı, Nd: Uyuşmazlık Miktarı) kullanılarak saptanmıştır. Yıldırım ve Şimsek'e göre (2013); güvenilirlik hesaplamasındaki uyum yüzdesi %70 olduğunda güvenilirlik yüzdesine ulaşılmış kabul edilir. Çalışmanın "uyuşum yüzdesi" %96 olarak bulunmuştur.

Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla; araştırmacılar öznel yargılardan ve varsayımlardan uzak olmaya titizlikle özen göstermiştir. Kişisel yargılar yansıtılmadan durum betimlemesi yapılarak mevcut durum ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu amaçla araştırma süreci ve veriler ayrıntılı bir şekilde betimlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın tüm ham verileri gerektiğinde incelenebilmesi amacıyla saklanmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde üniversite öğrencilerinin görüşme sırasında, sorulara verdikleri cevaplar, frekans ve yüzde olarak tablo haline getirilmiştir.

Üniversite Öğrencilerinin İnovasyon Nedir Sorusundan Elde Edilen Bulgular

Tablo 1: Üniversite Öğrencilerinin İnovasyon Kavramına İlişkin Tanımları

İnovasyon tanımları	f	%
Yeni ve yaratıcı fikirlerin hayata geçirilmesidir	43	58
Girişimcilik	32	43
Sorun çözümü için yeni yollar arayışıdır	26	35
Mevcut durumu geliştirme çabasıdır	26	35
Değişim/dönüşümdür	21	28
Farklı, sıra dışı olanı görebilmektir	15	20
AR-GE	5	6

Tablo 1'e genel olarak bakıldığında şu bulguların öne çıktığı görülmektedir; “yeni ve yaratıcı fikirlerin hayata geçirilmesi” %58, “girişimcilik” %43, “sorun çözümü için yeni yollar arayışı” %35 “mevcut durumu geliştirme çabası” %35 ve “değişim/dönüşüm” %28. İlk beş sırada yer alan bu bulgular, üniversite öğrencilerinin inovasyon konusunda bilgi sahibi olduğunu göstermektedir.

İnovasyon konusunda bilgi sahibi olmakla inovatif bir insan olmak arasında yakın bir ilişki vardır. İnovasyon, yeni fikirlerin, ürünlerin, hizmetlerin veya süreçlerin yaratılması ve uygulanması sürecidir. Bu süreçte, kişinin inovatif düşünme becerileri, yaratıcılık, problem çözme yetenekleri ve açık fikirlilik gibi niteliklerin önemli bir rol oynadığı düşünülebilir. Bu bağlamda, inovasyon süreçlerinin gerçekleşmesinin demokratik ve özgürlükçü atmosferlerle mümkün olabileceği ileri sürülebilir.

Üniversite Öğrencilerine Göre İnovatif Bir İnsan Olabilmek İçin Gerekli Olan Şeyler Nelerdir Sorusundan Elde Edilen Bulgular

Tablo 2: Üniversite Öğrencilerinin İnovatif Bir İnsan Olabilmek İçin Gerekli Gördükleri Özellikler

İnovatif insan özellikleri	f	%
Yenilikçi olma (değişime açık olma)	47	64
Yaratıcı ve esnek düşünme	34	46
Problem çözme yeteneği	28	38
Merak	27	37
Araştırma ve keşif	25	34
Tutku ve motivasyon	21	28
Gözlem	21	28
Planlama	19	26
Risk alma	19	26
Takım çalışması	19	26
Eleştirel olma	17	23
Sabırlı olma	14	19
Analitik Düşünme	13	17
Öğrenme isteği	11	15
Özgüven	9	12
Cesaret	8	10
Adaptasyon (uyum) yeteneği	7	9
Özgür olma	5	6
Kaygılı olma	2	2

Tablo 2'ye genel olarak bakıldığında şu kavramların öne çıktığı görülmektedir; “yenilikçi olma” %64, “yaratıcı ve esnek düşünme” %46, “problem çözme yeteneği” %38, “merak” %37 ve “araştırma keşif” %28. Üniversite öğrencilerinin en çok tercih ettiği bu beş özellik inovasyon konusunda yeterli bilgiye sahip olduklarını, inovasyona karşı olumlu tutum sahibi olduklarını, ayrıca diğer özelliklere birlikte ele alındığında bilgilerini kullanma eğiliminde oldukları izlenimini vermektedir denilebilir. Araştırmada, en çok verinin elde edildiği kısım burasıdır. Bu durumun birinci tabloya ilişkin yorumu güçlendirdiği söylenebilir. Ayrıca, tablo 2'ye bir bütün olarak bakıldığında inovasyon ile ilgili kavramların hemen hemen tamamının sergilendiği ileri sürülebilir.

Tablo 2'yi özetlemek gerekirse, inovasyon sürecinin temel aktörü olarak inovatif bireylerin yaratıcılığa, risk almaya, esnekliğe, iş birliği ve iletişime, merak öğrenme tutkusuna, problem çözme yeteneğine sahip olması gerektiği görülmektedir.

İnovasyon sürecinde, kişi öncelikle mevcut bilgiye dayanarak yeni fikirler geliştirir. Bu nedenle, inovatif bir kişi olmak için ilgili alanlarda güçlü bir bilgi birikimine sahip olmak önemlidir. Ancak, inovasyon sadece bilgiye dayalı

bir süreç değildir. İnovatif bir insan olmak, mevcut bilgiyi yaratıcı bir şekilde kullanma, farklı disiplinler arasında bağlantılar kurma ve risk alma yeteneği gerektirir. İnovatif insanlar genellikle geleneksel düşünce kalıplarının dışına çıkar, sıra dışı çözümler bulurlar ve yeni fikirleri uygulamaya geçirirler. İnovatif bir kişi olmak için pratik deneyim, yaratıcılık, farklı bakış açılarına sahip olma ve sürekli öğrenme gibi faktörler çok önemlidir. Bu bağlamda, okul programlarının inovasyon süreçlerinin işlevsel hale gelmesinde lokomotif görevi üstlenmesi gerektiği söylenebilir.

Üniversite Öğrencilerinin Kendilerini İnovatif Olarak Görüp Görmediklerine İlişkin Bulgular

Tablo 3: Üniversite Öğrencilerinin Kendilerini İnovatif Olarak Görüp Görmediklerine İlişkin Gereçekleri

Evet, kendimi inovatif olarak görüyorum			Hayır, kendimi inovatif olarak görmüyorum		
Gereçekler	f	%	Gereçekler	f	%
Yeniliklere açığım	18	24	Yenilikçi değilim	11	15
Farklıyım	10	14	İnovatif bir insan değilim	8	11
Problem çözmeye becerim var	8	11	Risk almaya seven biri değilim	4	5
Yaratıcıyım	7	9	Meraklı değilim	3	4
Meraklıyım	5	7			

Üniversite öğrencilerinin kendilerini inovatif olarak görüp görmediklerine ilişkin bulgulara genel olarak bakıldığında çalışma grubunda yer alan üniversite öğrencilerinin (74 öğrenci) %65'i, kendisini inovatif birey olarak görürken; %35'i kendisini inovatif olarak görmemektedir. Kendisini inovatif olarak görenlerin %24'ünün gerekçesi "yeniliklere açığım" şeklindedir. Benzer şekilde kendini inovatif olarak görmeyenlerin (%15) gerekçesi ise yenilikçi olmadıkları yönündedir.

TARTIŞMA

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; "Üniversite Öğrencilerinin İnovasyon Nedir?" sorusuna verdikleri cevapların %58'i "yeni ve yaratıcı fikirlerin hayata geçirilmesi" şeklinde tanımlanmaktadır. Diğer tanımlar ise sırasıyla girişimcilik, sorun çözümü için yeni yollar arayışı, mevcut durumu geliştirme çabası ve değişim/dönüşüm olarak belirtilmiştir. Bu bulgular, üniversite öğrencilerinin inovasyon konusunda bilgi sahibi olduklarını göstermektedir. Çapraz vd. (2014) tarafından yapılan araştırmadan elde edilen bulgular, bu araştırmadaki bulgularla örtüşmektedir.

"Üniversite Öğrencilerine Göre inovatif Bir İnsan Olabilmek İçin Gerekli Olan Şeyler Nelerdir?" sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında; katılımcıların %64'ü inovatif bir insan olabilmek için "yenilikçi olma (değişime açık olma)" özelliğini gerektiğini belirtmektedirler. Diğer önemli özellikler ise yaratıcı ve esnek düşünme, problem çözme yeteneği, merak ve araştırma keşif olarak sıralanmaktadır. Bu bulgular, üniversite öğrencilerinin inovasyona yönelik pozitif bir tutuma sahip olduklarını ve inovatif düşünme özelliklerine önem verdiklerini göstermektedir.

"Üniversite Öğrencilerinin Kendilerini İnovatif Olarak Görüp Görmedikleri" sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında; katılımcıların %65'i kendilerini inovatif olarak görürken, %35'i kendilerini inovatif olarak görmemektedir. Kendisini inovatif olarak görenlerin en yaygın gerekçesi "yeniliklere açık olma" iken, kendisini inovatif olarak görmeyenlerin gerekçesi genellikle inovatif olmadıkları yönündedir.

Bulgulara genel olarak bakıldığında, üniversite öğrencilerinin inovasyon konusunda bilgi sahibi olduklarını ve inovatif düşünme özelliklerine önem verdiklerini göstermektedir. Ayrıca, inovatif olmayanlar arasında risk almama ve merak eksikliği gibi faktörlerin belirleyici olabileceği anlaşılmaktadır.

İnovasyon, insanın düşünsel, yaratıcı ve sosyal potansiyelinin ortaya çıkması ve toplumsal değişimi yönlendirmesi açısından önemli bir kavramdır. Bu bağlamda, inovasyon sadece bireylerin düşünsel ve yaratıcı yetenekleriyle ilgili bir kavram olmanın ötesine geçerek, toplumsal ilişkiler, değerler, kurumlar ve yapılarla etkileşim halindedir. Bu nedenle, inovasyonun anlaşılması ve yönetimi için farklı disiplinlerin işbirliği içinde disiplinler arası bir paradigmayla araştırmaları yaygınlaştırması gerektiği söylenebilir.

KAYNAKÇA

Aksay, K. (2011). "Yenilikçilik Kültürünün Örgütsel Yenilikçilik Üzerine Etkisi: Konya İlinde Faaliyet Gösteren Özel Hastanelerde Bir Uygulama", Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Brinkmann, S. (2013). *Qualitative Interviewing: Understanding Qualitative Research.*, Oxford University Press, New York.

Chesbrough, H. (2003). *Open Innovation: The New Imperative for Creating and Profiting from Technology.* Harvard Business School Press, USA.

Çapraz, B.; Ayyıldız Ünnü, N.A., Kelgokmen İlic, D., Kocamaz M., Çiçekli, U.G., Aracıoğlu, B., Koçak, A.; Kesken, J. & Soyuer, H. (2014). “Çalışanlar Perspektifinden İnovatif İş Davranışının Belirleyicileri: İzmir İlindeki Öncelikli Sektörlere İlişkin Bir Araştırma”, Girişimcilik ve İnovasyon Yönetimi Dergisi, 3(1):49-72.

Edquist, C.; Hommen, L. & Mckelvey, M. (2001). Innovation and Employment: Process Versus Product Innovation, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, UK.

Elçi, Ş. (2006). İnovasyon Kalkınmanın ve Rekabetin Anahtarı, Nova Yayınları, Ankara.

Gürkan, G. & Demiralay, T. (2017). “Bireysel Yenilikçiliğin Çalışanın Yenilikçi Davranışı Üzerindeki Etkisinde İşsel Motivasyonun Aracılık Etkisi”, Journal of Entrepreneurship And Innovation Management, 6(1):65-90.

Griffith, R.; Huergo, H., Mairesse, J. & Peters, B. (2006). “Innovation and Productivity Across Four European Countries”, Oxford Review of Economic Policy, 22(4):483-498.

Kavrakoğlu, İ. (2006). Yönetimde Devrimin Rehberi İnovasyon, Altedo Yayıncılık, İstanbul.

Miles, M.B. & Huberman, A.M. (1994). Qualitative Data Analysis (2nd Edition), Newbury Park, Sage, CA.

Munton, A.G. & West, M. A. (1995). “Innovations and Personal Change: Patterns of Adjustment to Relocation”, Journal of Organizational Behavior, 16(4):363-375.

Rogers, M.E. (1995). Diffusion of Innovations, Free Press, New York.

Senge, P.M. (2013). Beşinci Disiplin: Öğrenen Organizasyon Sanatı ve Uygulaması (Çev.: Ayşegül İldeniz, Ahmet Doğukan ve Barış Pala), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

Simonson, M. (2000). “Personal Innovativeness, Perceived Organizational Innovativeness, and Computer Anxiety: Updates Scales”, The Quarterly Review of Distance Education. 1(1):69-76.

Sweezy, P. (1943). “Professor Schumpeter’s Theory of Innovation”, The Review of Economic Statistics, 25(1):93-96.

Yapıcı, Ş. & M. Yapıcı (2010). Eğitim Psikolojisi, Anı Yayıncılık, Ankara.

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Zaltman, G.; Duncan, R. & Holbek J. (1973). Innovations and Organizations, Wiley, New York.

Ek 1: Araştırma Yönergesi

Araştırma Sorusu

Üniversite Öğrencilerinin İnovasyon kavramına İlişkin Görüşleri Nelerdir?

Tarih ve Saat:

Yer:

Merhaba, biz Dr. .... ve Doç. Dr. .... Üniversitesi ..... Öğretim Elemanlarıyız. Bu çalışmada, sizlerin inovasyon kavramına ilişkin görüşlerinizi analiz etmek istiyoruz.

Bu araştırmada belirttiğiniz görüşlerinizin tümü gizlidir. Bu bilgileri araştırmacı dışında herhangi birinin görmesi mümkün değildir. Ayrıca araştırma sonuçları yazılırken bireylerin isimlerini/kimlik bilgilerini belli eden herhangi bir bilgi ya da ima rapora yansıtılmayacaktır. Görüş bildirmek ya da bildirmemek tamamen sizin isteğinize bağlıdır.

SORULAR

1. Sizce inovasyon nedir?
2. Size göre inovatif bir insan olabilmek için gerekli olan şeyler nelerdir. Lütfen önem sırasına göre yazınız.
3. Kendinizi inovatif bir insan olarak görüyor musunuz? Nedenlerinizi belirtiniz.